

1 De wereld van de goden

Inhoud

De leerlingen maken kennis met de Griekse godenwereld, onder wie Athena en Zeus.

Doelstelling

De leerlingen maken kennis met het verhaal van Odysseus en de Griekse godenwereld.

Verantwoording

In dit hoofdstuk maken de leerlingen kennis met de goden die in het verhaal een belangrijke rol spelen. Er zijn verschillende goden met verschillende taken en functies. De leerlingen kunnen dat zien op een overzicht dat in het boek "In het spoor van de wind" en op een werkblad te vinden is. Het is van belang dat de leerlingen dit overzicht aanvoelen en begrijpen, want in het project zal het thema "goden" steeds terugkeren, zowel bij de bespreking als bij de verwerking.

Benodigdheden

- * boeken waarin "oude" verhalen staan opgetekend, zoals de bijbel, koran, veda's, mythologie
- * voor ieder kind het boek "In het spoor van de wind"
- * werkblad 1a
- * werkblad 1b
- * werkblad 1c
- * kleurmateriaal
- * papier (A-4 of groter) om cirkels uit te knippen
- * een voorbeeld van Athena op een cirkel (werkwijze nr.8), door uzelf te maken

Overzicht van de werkwijze

1. U vraagt aan de leerlingen of ze oude verhalen kennen, waarin deze verhalen zijn opgetekend en in welke culturen ze worden verteld.
2. U leest met de leerlingen de inleiding van het boek "In het spoor van de wind."
3. Een kort gesprek naar aanleiding van de inleiding.
4. Aan de hand van werkblad 1a bespreekt u de Griekse godenwereld, waarbij de leerlingen met name kennismaken met de godin Athena.
5. De leerlingen vullen werkblad 1b in, waaruit duidelijk wordt hoe kun kamer eruitziet.
6. Aan de hand van werkblad 1a en 1b wordt de leerlingen duidelijk dat mensen zichzelf omringen met afbeeldingen van personen, attributen, dingen die voor hen belangrijk zijn.
7. De leerlingen schrijven op het bord of op de flap-over de afbeelding die voor hen het belangrijkste is. Geen dubbele!
8. De leerlingen tekenen op werkblad 1c de afbeelding die ze genoemd hebben. Daarbij wordt

ook de eigenschap vermeld.

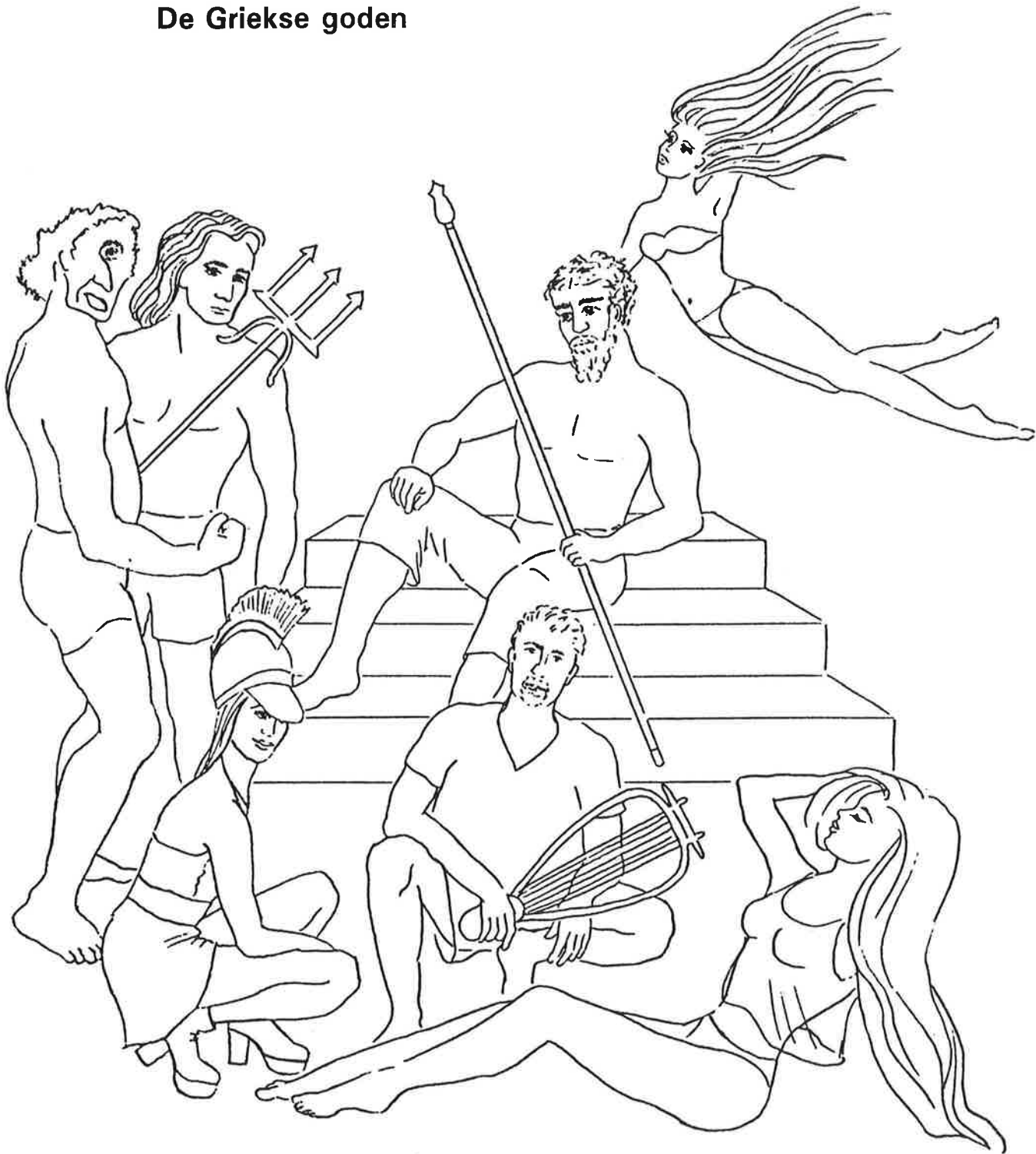
9. De cirkels worden uitgeknipt en opgehangen.
- 10 U vertelt aan de kinderen dat de Grieken hun goden in een rond gebouw kunnen zien. Dit gebouw wordt Pantheon genoemd.

Uitwerking van de werkwijze

1. Van belang is dat de leerlingen weten dat ze de komende tijd met een verhaal aan de slag gaan dat erg oud is. U vraagt aan de leerlingen of ze oude verhalen kennen. Bijvoorbeeld: sprookjes, mythen, sagen, verhalen uit de bijbel, verhalen uit andere godsdienstige tradities. U laat de leerlingen, indien mogelijk, een aantal boeken zien waarin die oude verhalen zijn opgetekend. U vraagt aan de leerlingen waarom die oude verhalen nog altijd gelezen worden: de gebeurtenissen blijven actueel; men blijft ervan leren; levensvragen en antwoorden; wat heeft God de mensen te zeggen.
U vertelt dat u nu een verhaal gaat lezen uit de Griekse mythologie, een gedicht van Homerus over de held Odysseus. Een man die gevangen wordt genomen, maar op voorspraak van Zeus weer wordt vrijgelaten en teruggaat naar huis. Niet alleen Odysseus is op reis, maar ook zijn zoon Telemachos. Want die is op zoek naar zijn vader! Hij krijgt hulp van de godin Athena.
U vraagt aan de leerlingen wat ze opvalt wanneer u die inleiding heeft gehouden. Er wordt bijvoorbeeld al over twee goden gesproken!
U vertelt dat het daarom interessant is om te lezen hoe de Grieken met hun vele goden omgingen.
2. U deelt aan iedere leerling het boek "In het spoor van de wind" uit en leest met hen het eerste hoofdstuk, "De wereld van de goden."
3. U vraagt aan de leerlingen wat ze opvalt aan het verhaal. Wat is er zo bijzonder en waarin verschilt dit verhaal met moderne verhalen? Wat komt er ook wel voor in moderne verhalen (denk aan de rol van goden en mensen)?
4. In het boek, net zoals op werkblad 1a, staat een overzicht van de Griekse godenwereld. Het is modern en alledaags uitgebeeld. In tegenstelling tot de klassieke afbeeldingen is er geen sprake van lange, gedrapeerde gewaden en een statige houding. Hieronder ziet u een klassieke afbeelding van Willem Blake uit de negentiende eeuw. We hebben voor deze moderne en alledaagse afbeeldingen gekozen, omdat het in dit project primair gaat om de ervaringsfeiten en levensvragen van de hoofdpersonen en niet om kennisoverdracht van de Griekse mythologie alleen. U bespreekt aan de hand van de hiërarchische opstelling de goden met hun attributen, waarbij de leerlingen met name kennis maken met Athena. Zie voor meer informatie de toelichting "De goden in de antieke Griekse wereld."
5. U deelt aan de leerlingen werkblad 1b uit. Op dit werkblad is een kamer te zien. De leerlingen moeten deze verder invullen of inrichten. Het is nog kaal. Wat komt er aan de muren te hangen en wat komt er te staan? Ze moeten hem zo inrichten als hun eigen kamer eruitziet.
6. U bespreekt met de leerlingen het ingevulde werkblad 1b. Uit de inrichting van hun kamer zal blijken dat ze verschillende personen op posters of schilderijen hebben hangen. U vraagt waarom ze juist die personen in hun kamer hebben hangen. De leerlingen zullen er een speciale waarde aan hechten.
U vertelt aan de leerlingen dat de Grieken overal "goden" en "halfgoden" zagen. En aan al die goden worden belangrijke functies of eigenschappen toegekend.

7. U vertelt aan de leerlingen dat ze ongetwijfeld ook mensen kennen die voor hen heel erg belangrijk zijn, waarschijnlijk hebben ze dat al aangegeven op werkblad 1b. Wie hangt er aan de muur of heeft er een speciaal plekje in hun fotoalbum? De leerlingen krijgen van u de gelegenheid om de naam van die persoon op een papiertje te noteren, waarbij een belangrijke en herkenbare karaktereigenschap moet worden opgeschreven.
Zorg ervoor dat de leerlingen elkaar niet beïnvloeden en dat er geen dubbele personen worden genoteerd!
Het kan zijn dat een leerling geen persoon opschrijft, maar de naam van zijn lievelingsdier. Ook dat is mogelijk: voor de leerling is het de realiteit, en waarschijnlijk beleeft hij zo gevoelens van trouw, intimiteit en geborgenheid.
Wanneer de leerlingen het op een papiertje hebben geschreven, geeft u ze de gelegenheid om het op het bord te schrijven. U heeft op het bord (of op een flap-over) twee kolommen gemaakt. In de ene kolom kunnen de leerlingen de naam van de persoon schrijven, en in de andere kolom de karaktertrek die bij die persoon hoort.
8. De leerlingen krijgen van u een rond vel papier met een doorsnede van 22 centimeter of groter. Daarop moeten ze de persoon tekenen die ze eerder al hebben genoemd en de eigenschap vermelden.
Het is leuk om een kopie van Athena te maken met haar eigenschap eronder!
9. Wanneer de cirkels getekend en ingekleurd zijn, kunt u ze in de ruimte ophangen. Liefst plat aan het plafond, zodat het lijkt of de afbeeldingen op je neerkijken. Op deze manier is het net een Pantheon!
10. U vertelt aan de leerlingen wat een Pantheon is en hoe de Grieken hun goden ervaren en beleven (zie de toelichting "De goden in de antieke Griekse wereld").

De Griekse goden

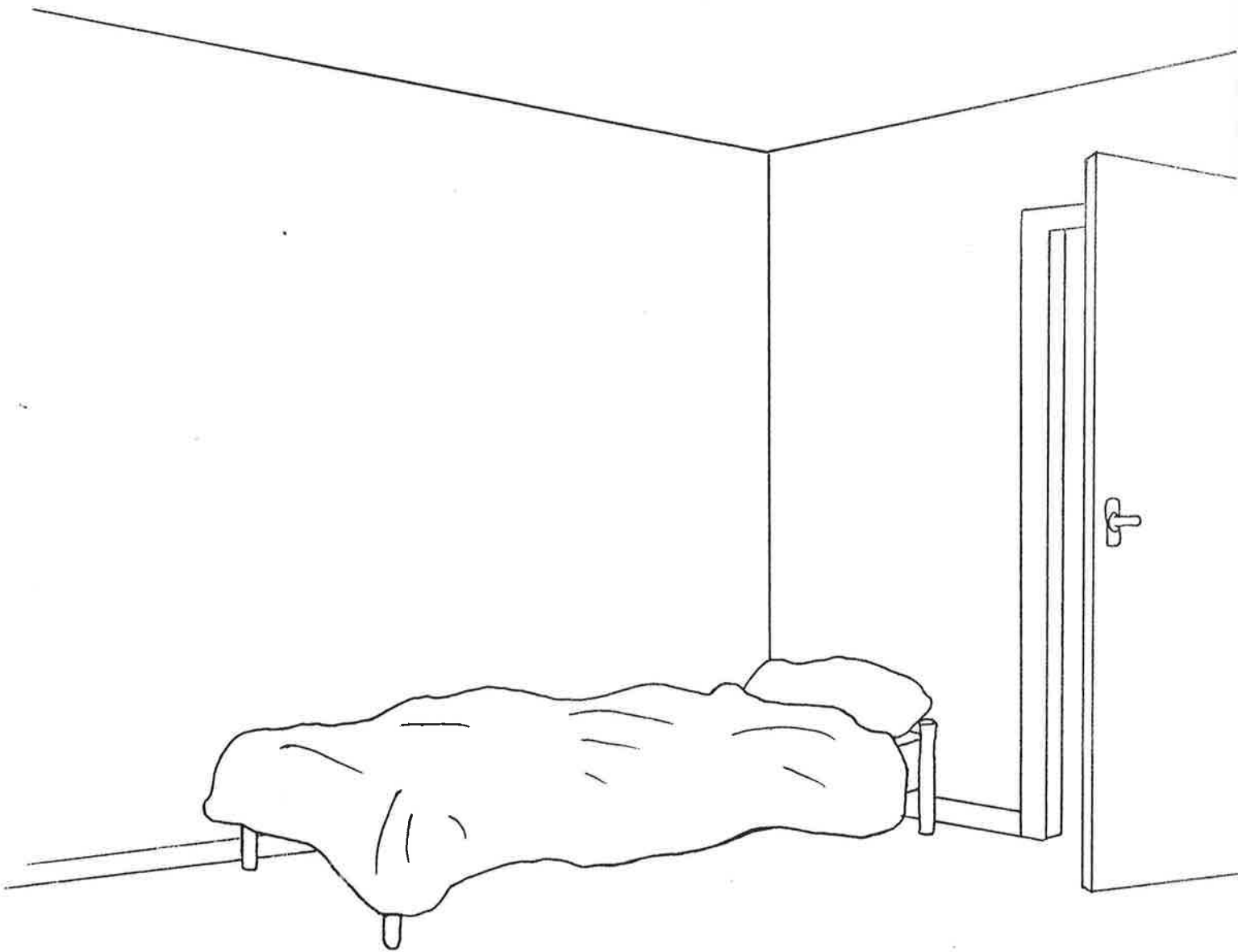
Schrijf van links naar rechts de namen op van de goden hierboven.

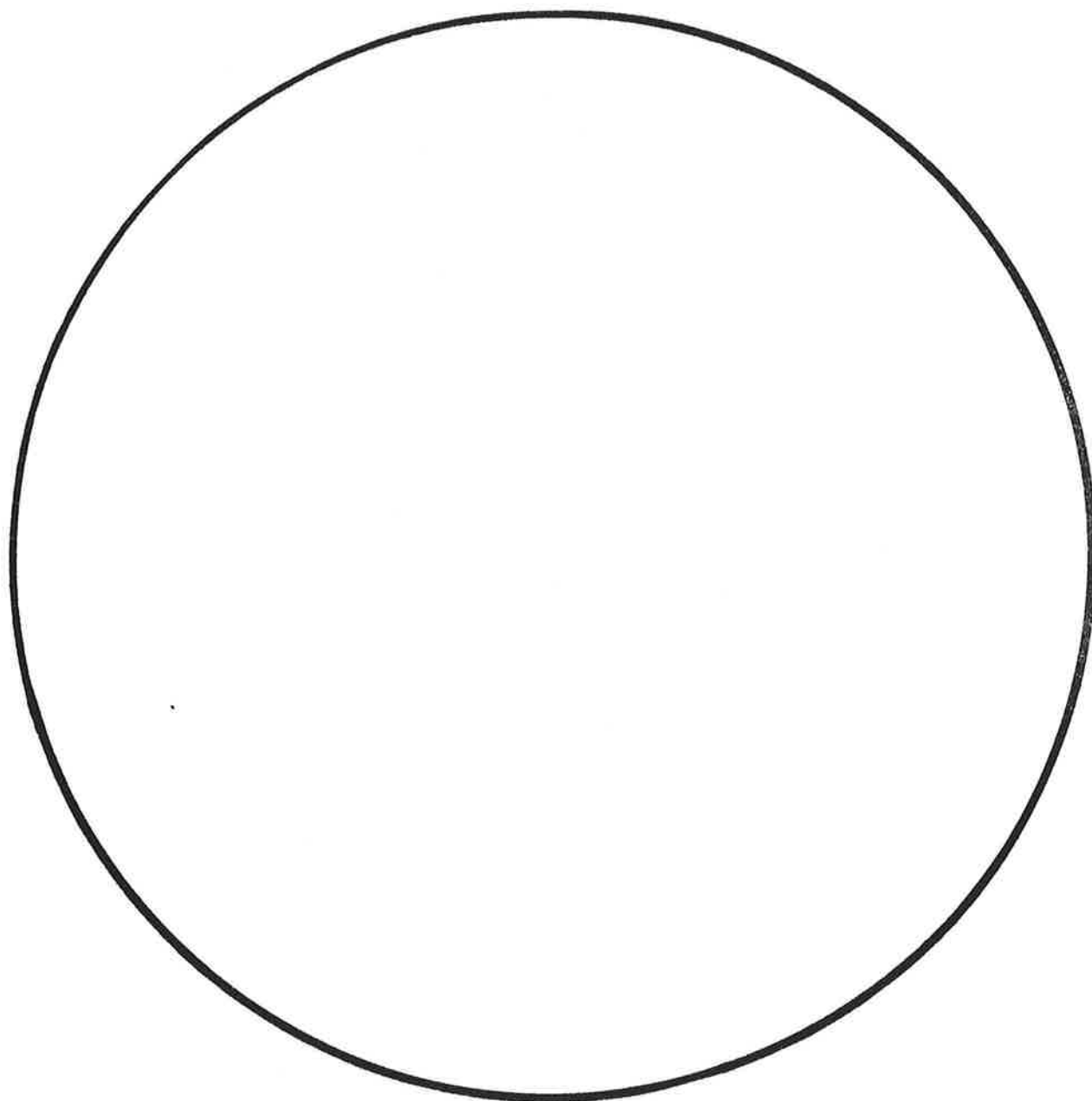
De bovenste rij:

De onderste rij:

Mijn kamer

Teken hoe jouw kamer eruitziet; ramen, stoel, tafel, muziektoren, posters e.d.
Kleur de tekening daarna in.

Athena

Wijsheid